

Reflexive Representations /Visualising Archaeology

– indtryk fra X TAG i Exeter (december 2006)

af Jette Rostock

Hvor er vi?

Vi befinder os i det sydlige England i den nordlige udkanten af byen Exeter – området kaldes *Steatham Campus of the University of Exeter*. Her på toppen af et ”bjerg” – eller rettere på en bakketop – ligger *Peter Chalk Centre* og derinde støder vi på et kæmpe billede af arkæologen Julian Thomas, som var han en anden Marx eller Che Guevara – han mangler dog skægget.

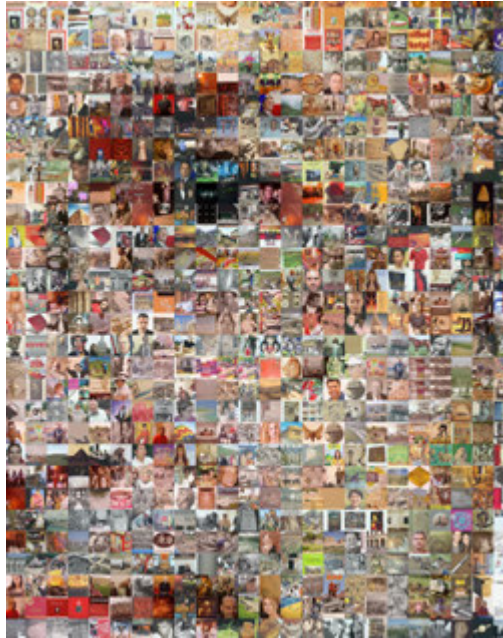
Hvorfor hænger det her?

Billedet er placeret her fordi vi er til X TAG (Teoretical Archaeological Group) konference og fordi arkæologerne Andrew Cochrane og Ian Russell har et projekt i gang, og de udstiller en række billeder af arkæologer og arkæologiske genstande – de kalder deres kunstværker for *Reflexive Representations*.

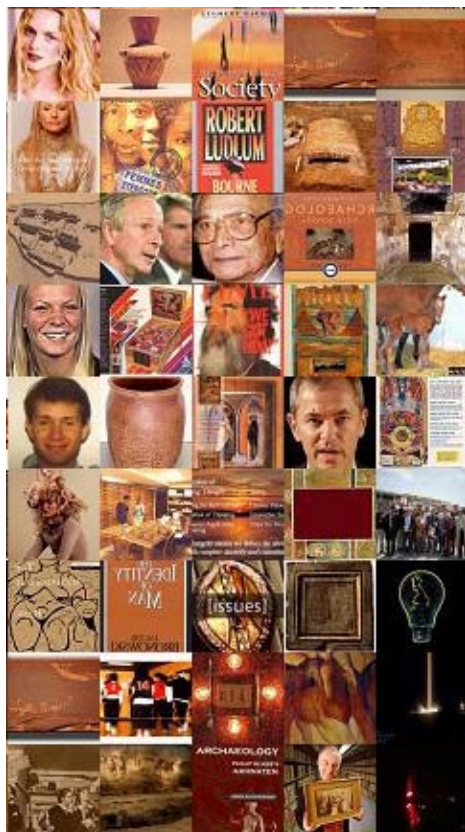
Projektet er på en gang et meget teoretisk ønske om at udfordre de traditionelle måder at repræsentere og beskue på indenfor arkæologien, men samtidig også en meget praktisk udforskning af nye måder at visualisere og fremstille komplekse filosofiske og metodiske teorier på – og det ved hjælp af redskaber/medier, der overskider de traditionelle stregtegninger der benyttes i arkæologien. De stiller spørgsmål til hvilken status visuelle billeder indtager i den arkæologiske diskurs og foreslår at vi bevæger os hen imod en *archaeological expressionism*.

Hvordan er kunstværket blevet til?

Går vi tættere på det 1 x 1,5 m² store billede af Julian Thomas begynder det at flimre og blive mere diffust.

Julian Thomas "opløses" i en masse små celler der hver især har deres eget motiv. 3820 små firkantede billeder er der i alt.

Kunstværket af Julian Thomas er en collage komponeret af populære billeder tilgængelige over Internettet. Det er resultat af ufiltrerede Google billedsøgninger på ordene ”Time”, ”Culture”, ”Identity”, ”modernity” og ”archaeology” – ord hentet fra titlerne på to af Julian Thomas’s nyere arkæologiske teoretiske bøger *Time, Culture and Identity* (1996) og *Archaeology and Modernity* (2004). Billederne er derfor, ikke overraskende, blevet ordnet (kørt igennem *Easy Mosaic 2005 v1.2* for at skabe et pixel-system) så de danne portrættet af Julian Thomas.

Hvad har det med arkæologi at gøre?

Andrew Cochrane og Ian Russell kalder denne fremgangsmåde for en digital ”udgravning”, og de har naturligvis noteret placering, kontekst og dimension af hvert eneste billede – der er foretaget en arkæologisk registrering som præciserer tidspunktet for billedsøgningen. Noget som traditionelt er et ikke-arkiveret offentligt rum er nu blevet udforsket og registreret. Men genstanden for den digitale ”udgravning” er derved ikke lagt fast, men ændre sig stadig – nye billeder kommer til, nogle forsvinder ... Kunstværket, Julian Thomas, er aldrig det samme! Således forsøger dette projekt at udvikle en arkæologiske praksis der konfrontere en verden der hurtigt er i gang med at blive gennemsyret af flydende og kortvarige systemer.

Kunstværket undergraver og parodiere ideen om ”sandhed” i arkæologien – og pålideligheden af de herskende opfattelser (billeder) af tid, kultur, identitet, modernitet og arkæologi undergraves. Kunstværket skaber forbindelser mellem forskellige ting (de små billeder og deres kontekst) – ting og forbindelser der er overraskende, usædvanlige, mærkværdige og fremmede for hinanden. Man kan sige at den digitale ”udgravning” resulterer i en fragmenteret og dog dynamisk repræsentation, historie og arkæologi.

Hvorhen går arkæologisk teori?

Efter at have stået tæt på og gransket billedet af Julian Thomas for alle detaljer vender vi os om for at gå ind i den tilstødende sal hvor eftermiddagskaffen serveres. Der står Julian Thomas – zoomet ud og i sin sædvanlige størrelser – og venter pænt i køen på en kop te sammen med alle andre TAG konferencedeltagere.

Mens vi hælder mælk i teen falder tanken på det overordnede spørgsmål for denne X TAG i Exeter: *Hvilke faktorer og ideer vil være styrende for fremtidens arkæologiske teori?* Alt er bestemt ikke sagt og gjort når det kommer til det materielle og visuelle, og vi vil sikkert se flere tankevækkende måder hvorpå vi arkæologer selv kan bruge netop det materielle/visuelle (det ikke-lingvistiske) i vore fremstillinger og repræsentationer. Og spændende vil det blive at se hvordan vi arkæologer i fremtiden kan finde på at både udforske og visualisere komplekse arkæologiske teorier – ligesom Andrew Cochrane og Ian Russell nu har gjort det i deres *Reflexive Representations*.

Måske støder vi på sådanne i december 2007 til Y TAG i York.

Jette Rostock
28. januar 2007

Hvad Andrew Cochrane og Ian Russell selv skriver om deres *Reflexive Representations* og om en *Visualising Archaeology* kan læses på:

- http://traumwerk.stanford.edu/archaeolog/2006/11/reflexive_representations_the.html
- <http://www.sogaer.ex.ac.uk/archaeology/tag/plenary.shtml> (NB denne er indsat herunder)

Desuden skal gøres opmærksom på at der i *Cambridge Archaeology Journal* February 2007 vil blive publiceret en længere artikel om deres projekt.